

SLOVENSKI TEDNIK

Leto - Año IV.

No. 188

"EL SEMANARIO ESLOVENO"

Cena 10 cent.

Uredništvo in upravnništvo

Calle SAN MARTIN 201/II. escr. 19

Sprejemanje strank vsak dan od 15.—18.

Buenos Aires, 10. decembra 1932.

Naročnina za pol leta \$ arg. 3.—

celo leto \$ 5.—, Inozemstvo Dolar 2.—

List izhaja ob sobotah štirikrat mesečno

CORREO
Argentino

FRANQUEO PAGADO

TARIFA REDUCIDA

Concesión 1551

Akademsko zborovanje v Ljubljani v spomin 12. obletnice Rapalla

Ljubljana, novembra 1932.

Na univerzi v Ljubljani se je vršilo dne 11. novembra zvečer akademsko zborovanje v spomin 12. obletnice Rapalla. Svečanost so uvedli pevec z mogočnim „Od Urala do Triglava“. Nato je slavist Zemljak v lepih izvajanjih označil pomen tega črnega jubileja in v počastitev spomina vseh, ki so padli kot žrtve, pozval zborovalce na minuto molka. In sredi v molku pogreznjene, zatemnele dvorane so iz skioptika druga za drugo zablestele na belem platnu slike Vladimira Gortana, Draga Bajca, Ferdinanda Bidoveca, Zvonimira Miloša, Franja Marušiča in Lojzeta Valenčiča.

Tišino so pretrgali pevec s pretresljivim „Oj Doberdob“. Nato je rektor univerze v kratkih besedah sporočil študentom svojo poslanico za ta dan. Pričel je s svetopisemsko primero o strahotni, nečloveški kazni, ki so jo Gibeoniti izvršili nad potomci premagane kralja Savla, in o veliki, neskončni, vse zidove rušišči ljubezni matere, ki je nazadnje otela svoje otroke iz sramote v čast. Naročil je visokošolcem, naj postavijo častno stražo nad grobovi žrtev — in ta častna straža naj bo slovenska in jugoslovenska kultura, katere luč naj s slovenske univerze sije do Rabe in Gosposvetskega polja in do Soče v Istro in Primorje. Pozival je študente k zaobljubi, da se nikoli nihče ne umakne s te častne straže — samo tako bo lahko nam vsem zasijala lepša bodočnost.

Lepo, mirno, dostojno svečanost je zaključil predsednik Zveze slušateljev Vilfan z obljubo, da se bodo naši študentje na univerzi znali vzgajati v kulturne delavce in borce.

**

Ob priliki obletnice Rapalla piše ljubljansko „Jutro“: „Rapallo — ob samem imenu nas prešine grenak spomin na večer 12. novembra 1920, ko je preletela našo do-

movino tužna vest: Ugrabljeno! Ugrabljena nam je bila Istra, Goriška, Trst s Primorjem, Kras, Reka, Zadar, Lastovo, Lošinj, Cres.

Velikodušno so italijanski politiki ob ratifikaciji rapalske pogodbe zagotavljali našemu narodu za mejo tole in takole: nova narodna manjšina bo pod Italijo uživala največjo svobodo jezika, kulture in vere, vse se bo spoštovalo tako, kakor to zahteva njen izredni položaj... Vsa italijanska zbornica je ploskala, odobraval, jamčila.

Takratni italijanski notranji minister je govoril: „Prevzeti smo morali nekaj stotisoč Slovanov. Tem Slovanom, ki jim je v ostalem dana prilika, da ostanejo v neposredni zvezi s svojimi prirodnimi — čeprav seveda italijanskimi središči — Trstom in Gorico, bomo zagotovili najširšo jezikovno in kulturno svobodo. To bo za nas častna dolžnost in čin politične modrosti. Zato smo prepričani, da se bodo kmalu počutili zadovoljni, da pripadajo vele-sili, ki bo, oprta na svojo brezprimerno kulturo, z največjo pažnjo varovala njihovo kulturno življenje!“

Tako so govorili in obetali tudi drugi italijanski vele-možje, polna usta obljub sta imela sam predsednik vlade Giolitti in podpredsednik Tittoni.

Danes je 12. obletnica Rapalla. In danes vemo vsi in bi moral vedeti ves svet, da živi na tej nesrečni zemeljski obli en sam narod, katerega otroci nimajo pravice, da bi se učili materinega jezika.

To je jugoslovenski narod v Italiji.

Njegova zgodovina v teh dvanajstih letih, grozno razočaranje, ki ga je preživel on in z njim mi vsi — vse to je povzročilo, da je obletnica Rapalla za ves jugoslovenski svet še vse bolj grenka, kakor bi bila, ako bi nas spominjala samo na krivično razmejitve. Iz spomina na Rapallo in vsega, kar mu je sledilo, pa moramo črpati tudi

KAKO PREGANJA IN MUČI FAŠIZEM NAŠE LJUDI

Leta 1924. je šel k vojakom v Rim Smotlak Jožef iz Mačkovejš št. 48. Vsled naporne-ga dela je kmalu obolel in moral v bolnico. Po 14 dneh je bil poslan na dopust. Na potu iz Rima v Trst, pa je ponovno obolel ter šel v bolnico. Po osmih dneh je bil poslan v domačo oskrbo. Doma je bil en mesec, nato se je moral vrniti v Rim k 13. artiljerijskemu polku. Kljub boleznem je moral odslužiti vojaški rok. Čimbolj se je pri-toževal, tem bolj kruto so po-stopali z njim. Ko je prišel domov, ni bil več sposoben za nobeno delo. Radi tega je napravil prošnjo na komando 13. art. polka. Odgovorili pa so mu, da bo prišel pred vojaško sodišče, če bo ponovil prošnjo. Smotlak ni odnehal. Napravil je prošnjo na Brigadno poveljstvo v Rimu. Namesto odgovora, pa je dobil poziv, da mora pred vojaško sodišče v Trstu. Smotlak se je prestrašil in zbežal preko Jugoslavije v Avstrijo. V Avstriji pa so ga aretirali, ker je na nekem trgu javno hujskal proti fašistovski strahovladi. Medtem se je njegovo zdravstveno stanje še poslabšalo. Ker je bil že tedaj nekoliko zmešan, ga je policija odala v umobolnico. Ko je bil v Jugoslaviji, ga je italijansko sodišče obsodilo na eno leto težke ječe. Po par mesecih pa so ga iz celovške norišnice pripeljali na mejo in ga izročili fašistom. Nato je bil osem dni v tržaški norišnici. Radi intervencije staršev pa je bil kmalu izpuščen in poslan domov. Nekaj časa je živel v miru. Lansko leto na Božič pa je nenadoma prišlo šest orožnikov, z brigadirjem v Smotlakovo hišo. Izvršili so preiskavo, uklenili Smotlaka in ga odpeljali na karabinersko postajo v Dolino in kmalu nato v Koroneo. Par mesecev ni smel nihče z njim govoriti. Smo-

vedno novo voljo in novo moč, da za vsako ceno utrdimo svojo svobodo, na znotraj in zunaj okrepimo svojo narodno državo.”

Datumi našega črnega koledarja

(podatki za november)

4. XI. 1918. Italijani zase-dli Trst.

5. XI. 1926. Fašisti opu-
stožijo tiskarno, uredništvo in
upravo lista „Edinost“ in
prostore Pol. društva „Edi-
nost“ v Trstu, da se „mašču-
jejo“ za atentat, ki je bil iz-
vršen na Mussolinija 31. ok-
tobra v Bologni.

7. XI. 1918. Italijani za-
sedli Gorico.

9. XI. 1926. Ratificiran po-
sebni zakon o zaščiti države
s katerim je bilo uvedeno po-
sebno sodišče in konfinaci-
ja. Ta zakon je nastal kot po-
sledica atentata v Bologni.
Napravljen je bil z veliko na-
glico: 31. X. je bil izvršen
atentat. 5. XI. je sprejel za-
kon ministrski svet, 6. je
podpisal zakon kralj, a 9. je
bil potrjen od fašističnega
parlamenta.

9. XI. 1928. je izšla po-
slednja številka „Goriške
straže“.

10. XI. 1930. Zažgana šola
v Boveu. Ogenj so pravočas-
no pogasili, a naše ljudstvo
ispostavljeno novim šikanam
in preganjanjem.

12. XI. 1920. RAPALLO.

12. XI. 1929. Živko Gortan,
brat našega Mučenika Vladi-
mira prepeljan v ječo v Por-
tolongone; njegov tovariš
Dušan Ladavac pa v ječo v
Volterri. Oba, kot je znano,
sta obsojena na 30 let ječe,
kolikor sta bila obsojena še

tlak, ki je bil tedaj že umo-
bolen, je moral sedeti v za-
poru še šest mesecev. Pred
dvema mesecema pa se je
končno vrnil domov totalno
uničen in izčrpan.

DENAR RABIJO

Vse ceste, ki vodijo proti
Jugoslaviji popravljajo Itali-
jani z vso hitrostjo. Pri de-
lih uporabljajo najmoderne-
še stroje s katerimi popolno-
ma razrivajo ceste. Po taki
razriti cesti je te dni peljal
neki kmet iz Senožeč živino.
Ker ni mogel z njo hoditi či-
sto po desni strani radi pre-
velikega jarka, ga je cestna
milica kaznovala z globo 10
Lir za vsako glavo. Kazen je

Vekoslav Ladavac in Viktor
Bačac.

14. XI. 1930. ustavljeno iz-
hajanje goriškega „Novega
lista“, ki se mu je usoda od-
ločila že po atentatu na uč-
telja Sottosantija.

20. XI. 1930. V Koprivšču
pri Kanalu je bil izvršen
atentat na finančne stražni-
ke. Ob tej priliki je izgubil
življenje stražnik Restelli.

21. XI. 1929. Viktor Bačac,
Gortanov tovariš je prepe-
ljan v ječo San Stefano, ka-
mor je bil kasneje odpeljan
tudi tovariš bazovskih juna-
kov — Španger, ki je tudi
obsojen na 30 let ječe. Veko-
slav Ladavac je istega dne
odpeljan iz Pule v ječo v Fro-
sinone.

22. XI. 1925. Ukinjene do-
datne ure iz slovenščine, ki
jih je dovoljevala Gentilije-
va reforma kot — pesek v
oči, kajti v resnici se je ta
določba spoštovala malokje.
Ostala je le na papirju zato
nas odlok o odpravi teh „do-
datnih ur“ ni zadel. Čisti in
jasni so poslej naši računi z
italijanskim šolstvom.

28. XI. 1931. Ponižen in v
dno duše užaljen je zatisnil
svoje trudne oči goriški nad-
škof dr. F. Sedej, ki se je mo-
ral umakniti z nadškofijske
stolice fašistu Sirottiju.

30. XI. 1925. Slovensko
učiteljske v Tolminu izpre-
menjeno kar čez noč v itali-
jansko nižjo gimnazijo. Tudi
tu imamo račune jasne.

moral plačati na mestu!

„TERRA NOSTRA“!

Trst, oktobra 1932. — Ves
september so se vršile velike
vaje italijanske vojske ob ju-
goslovanski meji. Vojaki so
se vadili baš ob času trgatve
in zrelega sadja. V Senože-
čah so jo vojaki ubrali na
bližnje češplje, ki so rasle
ob cesti. Ko je pričel gospo-
dar vpiti čigava lastnina je
to, so mu vojaki ironično od-
govorili: „To je „terra no-
stra!“. „Naj le bo zemlja va-
ša, toda češplje so moje.“ jim
je odgovoril kmet, vzel seki-
ro in pred njimi posekal tri
češpljeva drevesa, ki so stala
ob cesti.

ROSARIO

SDD "TRIGLAV"

Slovensko delavsko društvo „Triglav“ bo priredilo dne 18. decembra t. l. ob 16. uri društveno zabavo, mesto Silvestrove prireditve, v društvenih prostorih v ul. Balcarce 381. Za to prireditev se vrše že delj časa velike priprave. Ker se je naše društvo posluževalo za vse svoje prireditve orkestra „Belgrano“, katerega vodi Stanislav Dekert, nam so obljubili godbeniki, da bodo zato brezplačno nastopili na naši prireditvi z dobro izbranim in lepim vzporedom, na katerem je 9 komadov klasične godbe. Pred koncertom bo veseloigra „Županova Micka“, po koncertu pa se bo vršila prosta zabava s plesom do pozne ure zvečer. Na koncertu in med plesom bo sviral orkester, ki šteje 8 godcev. V Rosariju bo ta prireditev prav gotovo najlepša slovanska zabava tega leta.

Vsa slovanska društva v Rosariju so vabljeni na prireditev in, kakor je videti, vlada zanj že zdaj veliko zanimanje med našimi rojaki in med prijatelji naše naselbine.

Geslo vseh Slovencev in Slovenk naj bo: V nedeljo, 18. t. m. vsi na prireditvi SDD „Triglav“.

Josip Sigulin,
t. č. tajnik

NELEPO ROVARENJE

Zadnje čase so začeli rovariti proti našemu SDD „Triglav“ neki nezadovoljneži, ki gredo v svojih klevetah tako daleč, da nazivajo naše društvo kot fašistično. Jaz, kakor tudi ostali člani, bi svetoval tem ljudem, naj se prej dobro informirajo o vsem delovanju naše organizacije, potem komaj naj sodijo. S takim neresnim postopanjem, kot je njihovo, škodijo ugledu društva in sebi.

Mnogo rojakov prihaja v društvo. Nekateri se ne zanimajo za politiko, ker jim ni zanj; v društvo prihajajo, da se malo pokratkočasijo v prijetni domači družbi ter da pozabijo vsaj za trenutek na bridkosti vsakdanjega življenja. Mnogi so prišli pa tudi kritizirati in društvo na slab glas spravljati. Nekateri zato, da bi v društvo zanesli politične prepire in razdor, drugi pa spet zato, da bi vohunili in izdajali potem društve-

no delovanje. A vsem neprijateljem, prikritim in odkritim, našega društva je spodletelo.

Lahko rečem, da smo ponosni na našo organizacijo, ki napreduje prav zadovoljivo za današnje razmere, čeravno so nam od raznih strani metali polena pod noge. Vse ovire je srečno prestala zato ji tudi očitke, da je fašistična ne b o mogel prav nič škoditi. Kako naj bomo mi Slovenci, ki smo morali toliko gorja prestati v domovini po fašizmu, fašisti! To je res reumno misliti.

Naše društvo ni bilo ustanovljeno za nobeno politično stranko; vsem Slovincem so vrata odprta, ne samo tistim iz Rosarija neko tudi ostalim, ki živijo v okolici. Vsak član ima iste pravice in iste dolžnosti; nobene razlike ni med starimi in novimi člani, vsi smo si bratje.

Torej, dragi rojaki, predno obrekujete SDDT, pomislite, kaj delate in dobro se informirajte o društvenem delovanju, pa boste videli, da je naše društvo krvavo potrebno našim izseljencem, ki se počutijo mnogo boljše, če se organizirani. Če smo bili doma organizirani, je tem bolj potrebno da smo tu v tujini, kjer je boj za obstanek še hujši. Ne škodujmo drug drugemu z obrekovanji, marveč pomagajmo si medsebojno kakor zahteva bratska ljubezen in človeški čut solidarnosti, da bomo z združenimi močmi lažje premagali številne ovire, ki jih srečujemo delavci v današnjih težkih časih vsepovsod.

Pridite, bratje, v naše društvo, da se pomenimo in da bomo vsi složno delali za napredek naš in naše delavske organizacije.

Član SDDT.

CORDOBA GODOVANJE

Da ne zabimo starih in lepih navad, smo v Cordobi na slovesen način praznovali god sv. Andreja. Tovariš predsednik našega SPD III Andrej Gregorič nas je povabil na svoj idiličen dom na dober „chop“. Ob hladni, pečeči se umetni kapljici smo si izmenjavali misli in zapeli marsikatero narodno in nerodno pesem. Sledile so deklaracije naših najmlajših „pup“ ter napitnice na čast velikega godu našega rojaka. Prijazna gospa Gregoričeva

pa nam je postregla s tako dobrimi, slaščicami in poticami kot jih le ona zna pripraviti. Vse je poteklo v najlepšem razpoloženju, miru in redu.

Udeležence

IZ DNEVNIKA

Tov. Anton Mozetič je v svojem apelu na člane SPD I napovedal na koncu svojega članka „za drugič kaj več“. Toda že v naslednjem svojem odgovoru tov. Rijaveu je vzel besedo nazaj. Morda je uvidel, da je bilo še tistega, kar je bil prvič napisal, odveč.

Kako izgleda slovenska sloga v Cordobi?

Kobarideci hočejo vse ve-

Knjigarna

LUKA ALJINOVIĆ

je izdala te dni v srbo-hrvatskem jeziku

IZSELJENSKI KOLEDAR s sanjarico

Na prodaj je v našem uredništvu po \$ 1.—, po pošti cent. 30 več.

deti, Vipavei vse ukazati; Kraševci so svojeglavi, a vsem skupaj Kranjsci pravijo: „Ste vsi Lahi domišljavi!“ (In zadnje čase, po mnenju nekaterih, celo komunisti.)
Joj, joj, to je pa cela Babilonija!

**

Laži slovenskih fantov v Cordobi:

Ne maram se poročiti s služkinjo!

Miha Pogliha

DAROV ZA BOŽIČNICO

Za božičnico društev SPD v Buenos Airesu so darovali sledeči cenj. rojaki in rojakinje:

Po en peso Jan Kacin, Joško Lojk, Slavko Furlan, Mirko Metlikovec, Pavla Špacapan, Pavla Tribušon, Pepca Špacapan, Milica Špacapan, Jelica Špacapan, Olga Maverič, Dora Perfeta, Ema Pičulin, Franc Trebše, Frančiška Gorup, Kristina Peric, Alojz Pečenko, Marija Obersnel, Gizela Kerševan, Ludvik Bratina \$ 1.50, Dora Mervič \$ 2, Cvetko Keber 0.40, Josip Trobec 0.50, Ivana Mlečnik 0.50.

Kdor ima

BLENORAGIJO

mora vedeti:

- 1) Nič mu ne koristi, da se leči na mesečne obroke, ker mu bolezen tako podaljša.
- 2) Ne izplača se mu, da se da pregledati brezplačno.
- 3) Ne sme dovoliti, da se ga leči z injekcijami, ker je to zastareli način, ki povzroča komplikacije.
- 4) Ne sme upotrebljavati razna zdravila brez zdravniškega prepisa, ker si v nasprotnem slučaju kviri želodec in živce.

Zatecite se na

INSTITUTO MEDICO
INTERNACIONAL

BRASIL 923

ODPRTO

od 10 do 12 in 15 do 21 ure

NIMAMO PRAKTIKANTOV NE BOLNIČARJEV

ZOOZORAVNICA

Dra. Dora Samoilović
de Falicov
in Feliks Falicov
Sprejemata od 10. do 12.
in od 15. do 20 ure.
Donato Alvarez 2181
U. T. 59 - 1723
Directorio 1347

Skupaj je doslej nabranih 22.90 pesov.

Cenj. rojakom se organizatorji božičnice Slovenskih prosvetnih društev najtopleje priporočajo za kako darilo. Starši, ki se mislijo udeležiti Božičnice, ki se bo vršila v društvenih prostorih SPD I na Paternalu, dne 25. t. m., ob 16. uri, naj javijo predsedniku Josipu Lojku najkasneje do 20. t. m., koliko otrok imajo. Kakor je bilo že javljeno se lahko udeleže božičnice vsi Slovenci brez razlike.

Odbor.

SILVESTROVO

Da čitatelji SLOVENSKEGA TEDNIKA ne bodo pozabili, jih spominjamo tudi danes, da bodo Slovenska prosvetna društva v Buenos Airesu priredila na Silvestrovo v dvorani Garibaldi skupen silvestrov večer.

Torej ne pozabite, cenj. rojaki in rojakinje, da je dne 31. t. m. ob 9. uri zvečer, v dvorani Garibaldi, ul. Sarmento, sestanek vseh tukajšnjih slovenskih izseljencev. Zlasti tiste, ki se drugače ne morejo udeleževati naših prireditev, vabimo, naj pridejo na naš silvestrov večer, če hočejo v prijetni domači družbi pozdraviti novo leto.

Odbor

Naročnikom

Odkar smo z opominom spomnili naročnike, ki niso še plačali naročnine, da je za poravnavo skrajni čas, prihajajo sicer vplačila, toda opazili smo, na žalost, da ostajajo baš oni naročniki, ki bi pri dobri volji malenkostno naročnino prav lahko plačali. Uprava našega lista, ki mora gledati na to, da se stroški za izdajo lista krijejo deloma tudi z naročninami, je primorana ponovno najlepše prositi vse zamudnike, naj storijo čim preje svojo dolžnost.

Vsem prizadetim kličemo ponovno: **PODPRITE SVOJE EDINO GLASILO IN PLAČAJTE NAROČNINO!**

SLOVENSKI TEDNIK

Lastnik: Konzorcij SLOVENSKEGA TEDNIKA

Urejuje: PETER ČEBOKLI

Žalostna usoda slovenskih listov v Ameriki

Najstarejša in najmočnejša organizacija naših rojakov v Severni Ameriki je Slovenska narodna podpora, ki izdaja svoje glasilo „Prosveta“ kot dnevnik, poleg tega pa tudi tednik pod istim imenom, ki je v glavnem posvečen organizacijskim zadevam.

Dnevnik „Prosveta“ je imel, kakor posnemamo iz spomenice upravitelja Filipa Godine, letos ob novem letu 5425 naročnikov. Toda med temi je bilo mnogo takih, ki so bili zadolženi pri naročnini. V prvih šestih mesecih pa je odpadlo okrog 500 naročnikov, ki so izgubili zaslužek in nimajo niti nade, da bi lahko v bližnji bodočnosti poravnali svoje obveznosti. G. Filip Godina je pred kratkim v „Prosveti“ objavil daljši članek pod naslovom „Razprava o dnevniku „Prosveti“, v katerem pravi med drugim tudi takole:

„Že 20 let sem upravitelj lista in v tej dolgi dobi sem si nabral precej izkušenj. Danes pa odkrito povem, da tako slabih razmer še nisem videl in da ne vem za nobeno pot iz te stiske, ko bo izčrpano še to malo, kar imamo v raznih skladih naših izobraževalnih ustanov. Kaj potem? — Prenehati bo treba z izdajanjem dnevnika in se vrniti nazaj na tednik za toliko časa, dokler se razmere v Ameriki ne izboljšajo. Članstvu priporočam: Če ve kdo za kakšno boljšo pot, naj jo pokaže! Edina pot bi bila, da bi članstvo pridobilo listu več novih plačanih naročnin in oglasov. V danih časih, ko je vse bankrotirano, pa je to skoro nemogoče.

Tudi naročnino smo že znižali, a kdor izgubi zaslužek, seveda tudi te ne zmore. Ker še ni nobenega znamenja, da bi bil kmalu konec krize in ker bodo po mojem mnenju trajale njene težke posledice najmanj pet let, ne vidim nobene bližje bodočnosti za obstoj dnevnika. Mnogo naših naročnikov nam piše: Posta-

ral sem se, oči mi pešajo, ni mi več za čitanje, ne bom več naročil. To dejstvo je žalostno, ali resnično. Priseljenci Slovencev je med nami vedno manj: stari naseljenci umirajo vsak dan in kmalu bodo izumrli, novih priseljencev pa ni. Emigracija je ustavljena. Naša mladina pa ne zna in noče čitati slovensko. Kje je torej bodočnost za slovenske liste v Ameriki?”

Tako piše tovariš Godina in zdi se nam, kakor bi pisal v imenu vseh slovenskih izseljenskih glasil na svetu, ki jih dandanašnji brez razlike tare ista usoda.

Ne širite grdih kletvin!

V emigrantskem listu „Istra“, ki izhaja v Zagrebu, sem čitala pred kratkim apel primorskemu emigrantom, katerega podpisuje neka Primorka, ki živi v Ljubljani. Ker bi dotični umesten apel prav nič ne škodil tudi našim argentinskim Primorcem, ga tu prepišem, uverjena, da ga bo urednik našega TEDNIKA priobčil.

„Naši Slovenci v Primorju“, pravi apel emigrantke, „ki so živeli v tesnih stikih z Italijani, so se od teh navzeli grdih surovih kletvin, ki pretresejo vsakega občutljivega in kulturnega človeka.“ To surovo in grdo razvado so prinesli naši ljudje s seboj iz Italije. Spominjam se davnih časov, ko sem v poletnih mesecih bežala iz Trsta na Kranjsko, kako sem bila tedaj vesela, da nisem več slišala na ulicah tistih strašnih tržaških kletvin. Uho se je kar odpočilo in oddahnilo. Zdaj se mi pa v Ljubljani včasih zdi, kakor da sem tam preko meje. Na stavbah, kjer delajo primorski zidarji, sledi kletvina za kletvino, druga strašnejša od druge, za vsako malenkost. Slišala pa sem že tudi izobražene gospodiče, ki so, odševši s Primorskega, s seboj prinesli to grdo italijansko lastnost.”

Tako pravi naša rojakinja v Ljubljani in apelira na vse organizacije, naj vplivajo na svoje članstvo, da opusti to surovost. Prav tako prosim tudi jaz odbornike naših tukajšnjih organizacij, naj skr-

bijo, da se bodo tudi med našimi tukajšnjimi Primorci opustile nelepe laške kletvine. Primorska žena

UJELI SMO TATIČA S PRSTOM V MEDU

Človek danes prav zares ne ve več, kdo je dober jugoslovanski rodoljub, kdo je antidržaven (po naselbini se govori v poslednjem času, da so še najbolj antidržavni višji uradniki tukajšnjega jugoslovenskega poslaništva, ki baje žive v prostovoljnem brezdelju na račun države in naroda in so pravzaprav krivi, da je med tukajšnjimi Srbi, Hrvati in Slovenci vsak dan manj dobrih Jugoslovenov); ker se torej ne moremo več dobro spoznati v zadevi jugoslovenskega patrijotizma, mislimo si, da so dobri jugoslovanski rodoljubi oni štirje nesrečneži, ki tako neusmiljeno „obdelujejo“ slovenski del tednika „Jugoslavije“. In ker so oni, kakor smo rekli, dobri rodoljubi, je bilo na mestu, da spregovore 1. decembra na uvodnem mestu njihovega dela „Jugoslavije“ vsaj par vrstic o ujedinjenju Srbov, Hrvatov in Slovencev.

To je vse prav in lepo, to-

LABORATORIJ ZA ANALIZE

Dr. German Schwartz

Analize krvi, Wassermann, Widal, Urina, Pljunkov, Ultramikroskopija i. t. d. — Vseh vrst cepljenja

CALLE POZOS 170

BUENOS AIRES

da kako in kaj napisati, kadar je glava prazna in se ne zna pisati. Pred ta problem jih je postavil 1. december; in prepričani smo, da so si v tej veliki zadregi mislili, da bi bilo še najboljšje, če bi sploh ne bilo v koledarju 1. decembra in ostalega, ki je s tem dnevom v zvezi.

A ni je zagate v življenju, iz katere ne bi bilo kakšnega izhoda. In veste, čitate-lji, kdo jih je rešil to pot iz zadrege — (sedite, da ne padete!) — SLOVENSKI TEDNIK, pomislite! Tisti antidržavni, boljševiski SLOVENSKI TEDNIK, jih je rešil, in sicer s svojo številko od 29. novembra 1930, iz katere so kratkomalo dobesedno prepisali članek, ki je bil torej pred dvema leti objavljen na uvodnem mestu našega lista.

Kdo od številnih urednikov „Jugoslavije“ ga je prepisal, ne vemo.. Naš „zvesti pri-

jatelj do groba“ Anton Mozetič skoro gotovo ne, zakaj on bi „popravil“ vsaj kakšen stavek in bi se tudi podpisal s polnim imenom.

Upoštevač dejstvo, da urednik, ki sam ne zna pisati članke, si mora pač na ta ali oni način pomagati, bi mi navsezadnje „novinarjem“ slovenskega dela „Jugoslavije“ prizanesli ta greh in posvetili prostor, ki ga vzamejo te naše nepotrebne vrstice, kakšni zanimivejši stvari. Toda z ljudmi, ki ne znajo spoštovati tuje lastnine, ne le ko se gre za članke, marveč tudi ko se gre za gramofone, denar in drugo, moramo od slej biti opreznjši, ker so, kakor so nam izkušnje v zadnjem času pokazale, vsega zmožni.

In ker so torej vsega zmožni, bi nam lahko lepega dne očitali, da smo mi prepisali iz njihovega slovenskega dela „Jugoslavije“ članek o ujedinjenju.

Končno bi nam njihov oči tek sam na sebi ne škodil; ampak kar vedno škodi, i s ne le našim nego tudi splošnim interesom, je žalostno dejstvo, da se najdejo dobro misleči ljudje, ki nasedajo lažem in verujejo falotom.

BOŽIČ

Naši najlepši prazniki, ki nas pominjajo najlepših dni, se približujejo.

V domovini so naše družine, ki razen zime trpe še druge nadloge ter čakajo, da jim pride od nas kako tolažilo.

NAJVEČJE VESELJE

pa bodo imeli, če jim za praznike prispe kak denarni znesek od Vas, ki ga lahko pošljete:

POŠTNO, z AEROPLANOM ali BRZOJAVNO

naravnost na dom, brez kakih odbitkov ali stroškov, ker ko ste pri nas plačali neznatno provizijo, ste s tem vse poravnali.

SLOVENSKI ODDELEK

Banco Holandés

de la América del Sud

BUENOS AIRES — Bm. MITRE 234

Podružnica: CORRIENTES 1900

Uradujemo od 8½ pa do 7. zvečer.

Ob sobotah do 1 popoldne.

Diplomirana babica ANA CHARPOVA

v Pragi in Buenos Airesu
Ima dolgoletno prakso v porodnišnici v Pragi in v bolnici Rawson v Buenos Airesu.

Sprejemajo se penzionistke, posebno s kampa. Pomoč pri porodih za \$ 30.—

calle COLOMBRES 178
U. T. 62 Mitre 3755
(1 kvadra od Rivadavia)

ŠIVILJA za navadne obleke in večerne toalete. Izdelava prvovrstna, po najnovjši modi. Priporoča se cenj. rojakinjam Marija Kojanee, ul. San Blas 991. Bs. Aires. Telefon: 59 - 2499.

PRIMORSKE VESTI

TOLMIN IN DESETLET-NICA FAŠIZMA

Tolmin, 28. oktobra 1932. Ob priliki 10. letnice fašizma, moramo ugotoviti kaj nam je vse prinesel:

1. Velike davke, katerih ne moremo več zmagovati;
2. Mizerijo, katere prej nismo poznali;
3. En milijon in pol občinskega dolga;
4. Krdelo pritepencev, kateri se redijo od naših žuljev;
5. Podeštata „Matjička“, kateri se drži naše občine, čeprav je bil premeščen v Gorico;
6. Seznanil nas je z ječami, skozi katere jih je že romalo neštevilico;
7. Vpeljal je pri nas leglo potujčevalnic, sramoto za 2.000 letno civilizacijo;
8. Hoče napraviti iz nas narod idiotov in izdajalec;
9. Napravil je iz nas narod, ki ne more živeti ne umreti;
10. Narod, ki pa smrti noče, pač pa krvavega maščevanja. (Priprost fant.)

NAŠA DEKLETA ZLORAB-LJAJO

Trst, oktobra 1932. — Naši fantje, čim doslužijo vojaške, odidejo v tujino za kruhom. Vasi na Primorskem postajajo dan za dnem bolj mrke in temne. Z našimi dekleti pa se zabavajo in jih zapeljujejo karabinijerji in sploh uniformiranci, katerih je po primorskih vaseh na ducate.

ŠE NISO PLAČALI ZEMLJO NAŠIM KMETOM!
Trst, oktobra 1932. Pred dvema leti so dovršili cesto Senožeče-Vreme. Razumljivo je, da so zato porabili mnogo zemlje naših kmetov.

Kljub mnogim intervencijam do danes še niso niti enemu kmetu izplačali centesima odškodnine.

ITALIJANI KUPUJEJO SLOVENSKA POSESTVA

Trst, oktobra 1932. Slovenska posestva gredo radi neznošnih davkov dan za dnem na dažbe. Zanimivo je, da take dražbe ne razglašajo javno! Zato pa tem bolje vedo za take zadeve Italijani, ki primorska posestva kupujejo za smešno nizke cene. V Senožečah jim pomaga kupovati občinski tajnik, propalica Sturm.

† ALOJZIJ GORJUP

Po dolgoletnem bolehanju je umrl pred dnevi v Dravljah g. Alojzij Gorjup, šolski upravitelj v Globokem pri Brežicah. Pokojnik se je rodil l. 1880 na Vrhu pri Kanalu na Goriškem, dovršil je svoje študije v Kopru ter služboval po raznih krajih sežanskega in goriškega okraja. Po prevratu je vztrajal še nekaj let v Goriški, nakar se je pred par leti z družino vred preselil v svobodno domovino. Po dobrem letu službe v Žegarju v Dalmaciji je bil končno imenovan za šolskega upravitelja v Globokem pri Brežicah, kjer je služboval tako rekoč do svoje izčrpnosti. Že hudo bolan je prosil za dopust. Iskal je leka v Ljubljani in je slednjič našel mir v Dravljah na širokem Ljubljanskem polju. Vse svoje življenje bolehen je prenašal svoje gorje z velikim samozatajevanjem in potrpežljivostjo v krogu svoje družine. Bil je skrben oče in zvest tovariš, za katerim bo težko vsem, ki so blagega pokojnika poznali. Bil je zaveden goriški hribovec, ki je

zaman čakal povratka k bregovom deroče Soče.

BEDA V SENOŽEČAH

Iz Senožeč se redkokdaj kaj sliši. Reči pa moramo, da ni kraja ki bi bil le bolj prizadet. Nekdanje pivovarne „Adria“, ki so preživljale skoro vso vas in okolico, ne delajo več. Poslopja razpadajo in nihče se ne briga za nje. Ljudje so se pričeli izseljevati. Vsled tega je v Senožečah popolnoma zapuščenih in v razsulu poleg pivovarniških stavb še 24 hiš.

Vas nadzira okoli 40 karabinjerjev, miličnikov in financarjev. Prej je zadostovalo le par ljudi. Tudi danes ni večje potrebe, saj so ljudje mirni; vendar ima strah velike oči. Na cesti ne srečaš poredko patrolje od štirih do zob oboroženih mož.

Župan oziroma sindaco je Meden Josip, ki je izpremenil ime v Medeni. Mož je pod vplivom fašistov in se jim boji zameriti. Isto je z občinskim tajnikom Šturmom Emilom. Vdani fašistovski podrepaniki so tudi vsi obrtniki, ki imajo za svojo vdanost tudi fašistovske čine, ki jim omogočajo nositi uniformo, voziti se v Rim na parade in še posebno pozabljati svoj jezik.

Gospodarstvo je upičeno: število živine je padlo na 1/4, gozdevi so pa popolnoma izsekani.

ARETACIJE V PODBRDU Slučaj konfiniranja Adolfa Torkarja

7. februarja t. l. se je vrnil iz konfinacije Torkar Adolf. Konfiniran je bil na Sardiniji (16 mesecev). Ko je odpotoval iz Sardinije, je moral na parniku opravljati pod nadzorstvom najtežja skladiščna dela. Vsled tega je prišel domov bolan in popolnoma izčrpan. Ko je bil 11. tega meseca na naboru, ga je vprašal zdravnik, kje si je nakopal bolezen. Povedal mu je, kako so postopali z njim v konfinaciji in na povratku. V bližini pa je stal orožnik, ki je to slišal. Pridrvel je k mladeniču in ga vdaril z vso silo s puškinim kopitom. Torkar se bo moral najbrže ponovno zagovarjati pred sodiščem.

Zadnje čase je bilo v Podbrdu izvršenih več aretacij. Tako so aretirali mesarja Groharja, podjetnika Zgago in sina ter v bližini Podbrda Bizjaka. Položaj postaja vedno bolj neznosen. Ljudje

Dr. MILOSLAVICH

diplomiran na univerzah v Buenos Airesu, Berlinu in Dunaju

SPECIJALISTA ZA SPOLNE BOLEZNE, KAPAVEC (TRIPER), SIFILIS IN KOŽNE BOLEZNI
Sprejema osebno brez asistentov. — Zdravljenje garantirano. — Zdravilna elektrika. — Ultravijoletni žarki. — Zdravljenje na abonament

NOVI NASLOV:

TALCAHUANO 1025
med CHARCAS in SANTA FE

Sprejemanje bolnikov od 8. do 10. in od 3. do 7. (prej Lavalle 310)

gledajo s skrbjo v bodočnost.

VOJAŠKE VAJE V PODGORJU V ISTRI

Italijanski vojaki lačni

Trst, novembra 1932. Letošnje vojaške vaje so prizadele kmetu ogromno škode. Artiljerijske vaje z ostrimi streli so se vršile na bližnjem Kojniku in Slavniku. Največ sta trpela kraja Krapnik in v vas Prešnico, vsled česar je bilo mirno ljudstvo zelo razburjeno. Naš človek ni nikjer več varen. Zanimivo je, da so morali radi tega vojaki strahiti ceste, ne da bi medtem dobili potrebno hrano. Dogodil se je slučaj, da je vojak s solzami v očeh prosil kmetico, naj mu prinese kaj živeža. Kraške matere, ki so videle trpljenje vojakov, so jim prinesle takoj kruha in drugih živil.

Gorica, novembra 1932. V Neverkah pri Kalu so vzeli kmetom večje komplekse zemljišč. Na teh zemljiščih mislijo zgraditi nove vojašnice. Govore celo, da bodo zgradili tudi več podzemskih vojašnic ter kavern. Kmetje niso dobili za odvzeta zemljišča nikake odškodnine; za zemlji-

šča pa morajo še vedno plačevati davek. Vsled tega so naši revni kmetje zelo obupani.

NOVICE IZ SOLKANA PRI GORICI

Poleg drugih se zadnje čase odlikuje kot denuncijant domači poštar Boltar Miha. Fašisti skušajo pridobiti za to zločinsko delo tudi čim več mladih ljudi. Toda razen par izjem (Gašperšič Ivan itd.), je vsa mladina odločno proti fašizmu.

Pred kratkim so asfaltirali cesto, ki pelje skozi vas. V bližini železniškega mosta (proti Dolgi njivi), so znatno razširili cesto. Vsa ta dela so v zvezi z raznimi vojaškimi napravami. (Sabotin, itd.). Namesto, da bi dali našim ljudem kruha ali dela, razsipajo oblasti ogromne sile za širjenje strateških cest in za druge vojaške naprave.

NOVICE IZ OSPA

Osp (Istra), oktobra 1932. Marsikateri v Ospi so mislili, da pridejo s fašizmom zlati časi. Pa so se motili in ker teh ni bilo in jih ni od nikjer, so se spreobrili. Le še par jih je, ki se ne zavedajo svo-

Za nakazila in izplačila

v angleških funtih

na vsa mesta in kraje
Jugoslavije, Češkoslovaške in Julijske Krajine
ter na vse države celega sveta, obrnite se na

BANCO DE LONDRES

Y AMERICA DEL SUD

Najstarejša banka, katere samo ime pomeni že

VARNOST in RESNOST

Osrednji zavod: 6, 7 in 8, Tokenhouse Yard, London
Buenos Aires: Bartolomé Mitre 399 esq., Reconquista
Mendoza, Paraná, Posadas, Rosario, Santa Fe, Tres Arroyos, Tucumán in Asunción.
Rosario: calle San Martín 849 y Salta 2809-13
Podružnice: Azul, Bahía Blanca, Concordia, Córdoba

INSTITUTO MEDICO CALLAO

Direktor: Dr. LUIS N. RENOULIN

Stranke sprejemajo specialisti

SPOLNE BOLEZNI: Prostatitis, vnetja, kapavica,

Analize za ugotovitev ozdravljenja od kapavice.

BLENORRAGIA — Abona po \$ 20 mesečno.

SIFILIS — Moderno zdravljenje.

KOŽNE: Izpadanje las, lišaji.

ŽIVČNE: Nespanje, omotica, glavobol.

PLJUČNE: Bronhitis, kašelj, naduha, jetika.

REVMATIZME in OBISTNE: Kila, zbadanje.

ŽELOČNE: Bolečine, kislina, razširjenje, rane in povračanje.

OSLABELOST: Uspešno zdravljenje z injekcijami.

ŽENSKA: Bolesno čiščenje. Jajčnika. Beli tok.

čnika. Beli tok.

PRVI PREGLED BREZPLAČNO

ZMERNE CENE — ZA SLOVENCE POPUST

GOVORIMO SLOVENSKO

Urnik: od 10. do 12. in od 15. do 21. Ob nedeljah in praznikih od 10. do 12.

Ulica CALLAO 339

je krvi in to družina Cunja, Dešketova in Greblova. Ti še vedno v svoji nevednosti poljublajo fašistovsko bikovko ne zavedajoč se, kako škodujejo s tem samim sebi in nam.

NOVI PROCESI PROTI BEGUNCEM

V Gorici je bilo pred dnevi sojenih pet Slovencev zaradi bega čez mejo. Obsojeni so bili: 41letni Josip Koncut iz Vedrijana nad Šmartnem v Brdih, 24letni Josip Štrukelj iz Košane, 28letni Nikola Marčič iz Gorice, 19letna Josipina Štrukelj iz Ozeljana pri Šempasu ter 24letni Lojze Skarabot iz Šempasa, in sicer prvi na 8 mesecev ječe in 8500 lir denarne kazni, drugi na 4 mesece in 2300 lir, tretji na 6 mesecev in 3000 lir, zadnja dva pa na trimesečno ječo in po 2000 lir denarne kazni.

Zaradi bega v Jugoslavijo so prijavili karabinjerji goriškemu sodišču 20letnega Friderika Štepančiča iz Ivanjega grada pri Komnu in 30 letnega Viktorja Umeka iz Komna.

Na sodišču v Ajdovščini je bil zaradi bega čez mejo obsojen 20letni France Kobal iz Budanj na 4 mesece zapor in

3000 lir denarne kazni.

BREZPOSELNOST V ITALIJI

Komisar Medolaghi (ravnatelj zavoda Cassa nazionale delle assicurazioni) poroča ((Piccolo, 15 oktobra), da je bilo v Italiji 31 VIII 1932 945.972 brezposelnih, 30 IX 1932 pa 949.499 brezposelnih. Brezposelnost je po uradni statistiki najbolj občutljiva v Piemontu in Liguriji. Julijska Krajina in Zadar sta na šestem mestu. Kljub temu, da dobiva Zadar ogromne subvencije (za fašistične parade!), je v mestu velikanška brezposelnost. Septembra je število brezposelnih v Ita-

liji naraslo za 3527. Porast pa je gotovo primerno večji. Pozimi pa bo brezposelnost že splošna. Uradne fašistične statistike skrivajo veliko bedo, v kateri živi vsa Italija. Antifašistični listi trde, da je že sedaj v Italiji brezposelnih preko tri milijone.

ARETACIJA

V Šmartnem pri Kojskem je bil aretiran 26letni Ivan Vendramin. Karabinjerji so izvršili pri njem preiskavo in našli v hiši nabito puško čeprav orožje ni bilo Vendraminovo, marveč od hišnega gospodarja, pri katerem je bil fant nameščen, so ga

so ga odvedli in oddali v goriške zapore.

ARETACIJA V RIHEMBERKU

V Rihemberku je bil pred kratkim aretiran Anton Dornik, ker so ga zatožili, da je udaril poljskega čuvaja Alojzija Mahoveca povodom nekega prepira na polju. Anton Dornik je baje star že 73 let.

BOMBE PRI NABREŽINSKEM RAZPOTJU

Oktobra meseca so bile najdene pri nabrežinskem razpotju bombe. Aretirali so takoj štiri domačine, ki so jih pa po par dneh zopet izpustili, ker jim niso mogli ničesar dokazati.

DRUGI PROCESI

Pri plesu v Rihembergu je 28letni France Lokar žali nekega vsiljivega karabinjerja. Kljub olajševalnim izpovedim prič ga je sodnik v Ajdovščini obsodil pogojno na 8 mesecev zapor.

Pred istim sodiščem se je vršil tudi proces proti 23letnemu Maksu Lozeju in 23letnemu Ferdinandu Potočniku iz Št. Vida pri Vipavi ter proti 23letnemu Štefanu Souvanu iz Lokavca pri Ajdovščini, ki so jih prijavili karabinjerji, češ da se niso odzvali pozivom k vojaškim naborom. Obtoženci so izpovedali, da so bili pri teh nabornih pregledih zavrjeni, pa da so vselej prejeli osebne pozive. Letos takih pozivov niso dobili in zaradi tega se tudi niso odzvali. Zaradi pomanjkanja dokazov jih je moral sodnik oprostiti.

Ivana Rejca, iz Sv. Križa, ki so ga karabinjerji prijavili, da je večkrat organiziral javne sestanke svetokriških fantov, ne da bi imel potrebnega dovoljenja, pa je sodnik pogojno obsodil na 30 dni zapor in 2000 lir denarne kazni.

Josipa Hrovatina, starega 75 let, iz Šempasa, so karabinjerji aretirali in ga pred dnevi izročili goriškemu sodišču, kateremu so javili, da je hranil kljub prepovedi nekaj orožja in streliva. V ponedeljek se je vršila razprava. Orožje in strelivo, ki ga je Hrovatin zbiral po nekdanjih bojiščih in ga kanil prodati za boren denar, je bilo staro in skoraj popolnoma neuporabno. Kljub temu pa je bil Hrovatin pogojno obsojen na mesec dni zapor in 2000 lir denarne kazni.

POLICIJSKI PSI V POSTOJNI

Na ozemlju postojnske občine so uredili veliko farmo policijskih psov. Farmo, ki je pod nadzorstvom tehnične šole za policijske pse v Rimu, vodi karabinjerski marešjal Mongiello. Na farmi imajo sedaj 29 psov z 31 hlevi. Farma obsega ozemlje 20.000 kv. m. Pse odgajajo "na lieu mesta". Pse odgaja specializirano osobe. Vsakega posameznega psa vadijo po šest mesecev. Nato ga izročijo obmejnim stražam, miličarjem, karabinjerjem in finančnim stražnikom.

VELIKA KLINIKA SPECIALISTOV

Buenosaireške in pariške univerze

Za dosego popolnega zdravljenja s kolikor mogoče malimi stroški, pregledujemo svoje bolnike z X žarki in jim podarimo zdravila

KAPAVICO

Reakcija Wassermann

Lečenje s pomočjo elektrike, ki skrajša zdravljenje

REVMATIZEM

in komplikacije zdravimo brez bolečin

SYFILIS 606 - 914

Bolezni členkov, srčne napake, splošna onemoglost, Arteriosklerozis
Povračanje, bolečine, kisline, rane, slaba prebava

ČREVESNE

Krči, zapeka, šibkost

BOLEZNI GRILA, UŠESNE, OČESNE in NOSNE

X ŽARKI - ULTRAVIOLETNI ŽARKI
DIATHERMIA - VISOKA NAPETOST

Pregled SAMO \$ 3.-

1017 SARMIENTO 1017
od 10 do 12 in od 14 do 21 ure

VAŽNO!

Za vse izseljence moške in ženske, ki želijo preiskrbiti se z dobrimi stvarmi in z dobro obleko za mal denar. Pri tvrdki "Astra", Córdoba 901 vdobite z druge roke in v dobrem stanju briljantne, biserne, zlate in srebrne nakite; umetniške slike, kipe, porcelane, kristale i. t. d. Moške in ženske obleke, svilene in iz blaga, večerne in promenadne obleke, kožuhe, suknje in garniture i. t. d. Zaloga moških oblek in delavnica.

Velika ---- ---- novost

V barvarni (tintoreriji) "Belga", Córdoba 901, sem otvoril krojaški oddelek, ki izdeluje po najmodernejšem kroju obleke in suknje iz najboljšega angleškega blaga. V tej moderni barvarni morete prebarvati in očistiti obleke sov, tako da izgledajo kot in druge stvari za par penov. Obiščite na vsak način podjetje, kar vam bo gotovo v veliko korist.

LASTNIK
OBEH PODJETIJ:
TOŠKOVIĆ
JOVAN OSTOJIC

V DAR DOBITE

na vsakih 6 slik, ki stanejo od 3-6 \$, lepo sliko v barvah.
Atelje SAVA JOVANOVIĆ, F. Quiroga 1267, Dock Sud

**Razširjajte
SLOVENSKI
TEDNIK**

Iz argentinskega parlamenta

Vlada je sklicala parlament na izredno zasedanje. Razen državnega proračuna za prihodnje leto, je izvršila oblast predložila parlamentu tudi nekatere druge nujne zakone v razpravo. Tako je na eni zadnjih sej razpravljala poslanska zbornica tudi osnovni zakon državnega podjetja Petrolejskih Vrelcev (Y.P.F.), katero, čeprav obstoja že mnogo let, nima še svojega posebnega zakona, ter se vsa uprava tega ogromnega podjetja vrši na temelju svojedobno izdanih vladnih dekretov.

Predlog zakona, ki se je rodil v senatu in katerega je

senat poslal poslanski zbornici v razpravo, je vseboval tudi določbo, glasom katere bi morali biti vsi nameščenci Y.P.F. Argentinci po rojstvu, kar bi bilo seveda na škodo onim argentinskim državljanom, ki so si državljanstvo pridobili.

To vprašanje je dalo državnim poslancem povoda za vročo diskusijo o vlogi in zaslugah tujcev in naturaliziranih Argentinecev v splošnem gospodarskem napredovanju dežele. Pri tej priliki je socijalistični poslanec za glavno mesto g. Pena držal ognjevit govor in branil pravice tujcev. Kakor bomo videli, se je pa gospodu malo zaletelo in je med drugim tudi izjavil, da ni v današnjih

časih nobena čast biti Argentinec.

Ta malo prenačljiva izjava je vzbudila tako med drugimi strankami v zbornici, kakor tudi zunaj val ogorčenja in protestov. Vse kar je nacionalističnega v deželi je vstalo in strašno protestiralo proti tej skrutitvi argentinske narodnosti. Izgleda, da je ta izjava celo v sami socijalistični stranki rodila globok nesporazum, radi česar je posl. Pena odložil svoj poslanski mandat. Pozneje pa so se vendar pobotali in posl. Pena je svojo demisijo zopet povlekel.

Mi se ne strinjamo z gornjo izjavo, posebno če je posl. Pena hotel z njo omalovaževati argentinsko državo, toda še manj se strinjamo s slično argumentacijo, ker smatramo, da ni za nikogar čast, če je rojen v Argentini, na Angleškem ali pa celo na Kitajskem. Kraj rojstva je stvar čiste slučajnosti in nima s častjo nič opraviti. Vsekakor pa je za novorojenčka srečno naključje, če se rodi na kakšni bogati argentinski estanciji kot sin premožnih ljudi.

Zato smo mnenja, da je bilo to vprašanje slabo postavljeno z ene in druge strani.

ZANIMIVOSTI SEDEMKILOMETRSKI MOST

Ameriška vlada se bavi z mislijo zgraditve 7 km dolga mostu čez morje pri San Franciscu. Gradbeni stroški so preračunani na 60 milijonov dolarjev. Če se bo načrt obistnil, bo imel San Francisco največji most na svetu.

BRATOMOR IZ SOČUTJA

Pred štirimi leti so našli v bližini Prage trafikanta Hlusačka mrtvega. Imel je rano na glavi. Ker je trpel na hudi živčni bolezni in ni bilo drugih dokazov, je izjavila pregledna komisija, da gre za samomor. Pred kratkim pa je dobil dogodek povsem drugačno lice. Na policijo je prišla Hlusačkova sestra in povedala, da brat ni izvršil samomor, ampak da ga je umorila ona, in sicer iz sočutja, ker ni mogla več gledati njegovega trpljenja. Šele po štirih letih ji je dejanje začela očitati vest katero si je olajšala s to izpovedjo in priznanjem storjenega zločina.

SMRTNI SKOK IZ 103. NADSTROJA

V Newyorku je skočil neki neznanec iz 103. nadstropja Empire State Buildinga, največje stavbe na svetu. Samomorilčevo truplo je priletelo na cesti tlak razbito v nešteto koscev.

POKOPALIŠČE SLONOV

Pri kopanju zemlje za neki kanal so v Palermu v bližini tokozvanega Angleškega vrta izsledili pokopališče slonov, ki meri v globino kakšnih 30 m. Na pokopališču so izkopali trideset slonovih okostnjakov. Našli so tudi vsa okla in zobe, ki so bili dobro ohranjeni.

Vodja geološkega zavoda palermške univerze, ki so ga poklicali k najdišču, je izjavil, da so okostnjaki slonov po njegovi sodbi stari okoli trideset tisoč let. Najbrže je slone zasulo kakšni potresni katastrofi. Okostja slonov zbirajo in jih bodo prenesli v palermski muzej, kjer bodo velika privlačnost za tujce.

SENZACIONALNA OPRO- STILNA RAZSODBA

Pred pol letom se je odigrala v nekem hotelu v Nici krvava ljubava tragedija. Plesalka Kozlovskaja, ki se je v Lvovu seznanila z nekim hotelirjevim sinom ter ga pregovorila, da je z njo zbežal v Francijo, je ustrelila svojega ljubčka.

Neposredno po dogodku je pripovedovala znancem, da je bila nesreča, ki je zahtevala življenje njenega spremljevalca. Ljubček je segel po

samokresu, da bi jo napadel, po naključju pa se je ev obrnila proti njemu samemu, nakar se je sprožil petelin, da je omahnil spremljevalec smrtno ranjen na tla. Oblast je po dogodku aretirala plesalko, ki se je morala te dni zagovarjati pred porotnim sodiščem. Vsa solzna je obtoženka pripovedovala, da je njen ljubček najprej potrošil ves njen denar, nato pa jo tako brutalno odganjal od sebe, da ni mogla prenesti odslovitve. Ko ji je izjavil, da bo naslednji dan odpotoval domov na Poljsko, se je odigrala tragedija. Na porotnike je izjava plesalke tako vplivala, da so je oprostili.

ŠESTNADSTROPNA HIŠA V 26 DNEH POD STREHO

N Trgu republike v Bratislavi so zgradili šestnadstropno hišo v 26 delovnih dneh. V tem kratkem času so pozidali ne le zidove in stene, ampak so tudi napeljali centralno kurjavo, elektriko, vodo in plin.

SAMOMOR STREŽNICE ZARADI BOLNIKOVE SMRTI

V Berlinu se je štiridesetletna bolničarka Elza Berger zadušila s svetilnim plinom. Do pred kratkim je stregla 71 letnemu prof. dr. Paulu Ritterju, ki je болоval na sladkorni bolezni. Dr. Ritter je bil eden največjih zdravniških veščakov za zobe v Nemčiji in njegova smrt je tako presunila strežnico, da je izvršila samomor.

ZARADI NESPEČNOSTI V SMRT

V Budimpešti je izvršila

Veliki zavod 'RAMOS MEJIA'

ZDRAVNIKI SPECIJALISTI

ANALIZE urina brezplačno. Analize krvi. Popolno moderno zdravljenje.

SIFILIS v vseh oblikah. Popolno zdravljenje na podlagi krvne analize (914).

KOŽA: Kronični izpahi, mozoljčki. Izpadanje las. Ultravioletni žarki.

ZLATO ŽILO: zdravimo brez operacije in bolečin.

SPOLNA ŠIBKOST: Hitra regeneracija po prof. Cicarelliju.

ŽIVČNE BOLEZNI: Nevrastenja, izguba spomina in šibkost.

REVMATIZEM: kila, naduha, gota. Šibkost srca zdravimo po modernem nemškem načinu.

PLJUČA: Kašelj, šibka pljuča.

ŽELODEC: upadel, raširjeni, kisline, težka prebava, bruhanje, rane.

ČREVA: colitis, razširjenje, kronična zapeka.

GRLO, NOS, USEŠA: vnetje, polipi: brez operacije in bolečin.

ŽENSKÉ BOLEZNI: maternica, jajčnika, neredno čiščenje.

Naš zavod s svojimi modernimi napravami in z izvrstnimi

SPECIALISTI je edini te vrste v Argentini. — Lečenje

zajamčeno. — Plačilni pogoji dobri

GOVORI SE SLOVENSKO

Plaza Once Rivadavia 3070

Od 9—21 ob nedeljah od 3—12

Krojačnica

"THE ENGLISH CHANNEL"

25 DE MAYO 627

BUENOS AIRES

Obleke po meri, angleško blago, najmodernejši vzorci, prvovrstna podlaga iz pravega platna od

\$ 70 dalje

šivanje obleke s prvostno podlago od

\$ 39 dalje

Velika izbira fantazija hlač po meri iz platna in svile od

\$ 16

Popravljamo, čistimo, peremo in likamo obleke, površnike in dežne plašče.

Dr. J. HAHN

ŽENSKÉ BOLEZNI — BELI TOK — NEREDNO PERILO, BOLEZNI MATERNICE, JAJČNIKA, NOTRANJE BOLEZNI: ŽELOČNE IN MOŠKE BOLEZNI: GONOREJA.

SIFILIS — KRVNE BOLEZNI
Tucumán 2729, esq. Pueyrredón

Klici na dom: U. T. 47 Cuyo 7601

Sprejema od 3 do 8 zvečer.

N I Z K E C E N E

DOCK SUD

(Prov. Buenos Aires)
Calle Facundo Quiroga
1441

nasproti komisarije
EDINA
NAŠA SLOVANSKA
LEKARNA

Pojasnilo o vašem zdravju lahko dobite osebno ali pismeno v moji lekarni.

Franjo Huspaur

Na hrano in stanovanje

sprejema možke, ženske in poročence.

Klijentom, zlasti ženskam in matrimonijom, preškrbi potom dobrih zvez brezplačno nameščenje

Pension Viena Sta. Fe 1933

U. T. 44 - 5207 — Bs. As.
Priporoča se lastnik
E. KRAVANJA

samomor 36-letna dr. Cila Ullmannova. Zastrupila se je s prusko kislino. Njenega moža, ki je ob uri samomora ležal poleg žene, je hropenje zbudilo iz spanja. Pozval je zdravnika, ki pa ni mogel ugotoviti nič drugega kakor smrt. Pokojnica je zapustila pismo, v katerem pravi, da se zateka k samomoru zato, ker se želi končno naspati.

PO 35 LETIH SPREGLEDAL

Pariški listi sporočajo o senzacionalnem ozdravljenju nekega moža z imenom Balaz, ki je bil od rojstva slep ter je sedaj po srečni očesni operaciji nenadoma spregledal. Ko se je to zgodilo, je bil slepec tako pretresen, da je bruhnil v jok. Izjavil je,

PANI KERŠEVAN, Calle Campana 4675, Villa Devoto, sprejme dekleta in žene, ki pridejo iz Evrope, ali ki so brez službe na hrano in lepo stanovanje. Dobra postrežba.

da si je svet predstavljal popolnoma drugače. Barv in oblik še zdaj ne more razlikovati in če stopi na noge, mora zamizati, sicer ne more nikamor. Čudežno ozdravljenje zbuja v zdravniških krogih velikansko zanimanje.

MILIJON KOMARJEV KONČANIH V ENI URI

18letna Germanje Gourdon, hči znanega francoskega učenjaka, pomaga očetu v laboratoriju in te dni je prišla na idejo, ki bo najbrže tudi nji prinesla slavo. Germainina posebnost so ultraviolični žarki, s katerimi dela poskuse v industrijske svrhe.

Nedavno je mlada dama ugotovila, da imajo ultraviolični žarki velikansko privlačnost za mrčes. Zato je skonstruirala preprosto napravo, sestojajočo iz žarnice z

močnim reflektorjem. Skozi ta reflektor se žarki koncentrirajo v posebni cilindrični odprtini. Mogoča svetloba privablja komarje in mušice, ki zaidejo v prazen protor in od tam v posebno vrečino, iz katere se ne vrnejo več živi.

Napravo so z uspehom preizkusili v francoskem kopališču Saintes Maries de Mer, kjer je aparat, ki je tehtal borih 20 kilogramov, uničil vse komarje.

ITALIJANI BODO DVIGNILI NEMŠKE PODMORNICE

Italijanska družba za dviganje potopljenih ladij, ki se je uspešno izkazala pri dviganju zlatega zaklada z morskega dna potopljene ladje "Egipt", je dobila od italijanskega mornariškega ministrstva nalog, naj začne v bližini Pole iskati in dvigniti nemške podmornice, ki so jih potopile posadke v dneh, ko se je sklepalo promirje. Baje leži v okolici Pule petnajst podmornic in dve z rezervnimi torpedi otovorjeni tovorni ladji. Vsa vzhodna jadranska obala je po podatkih italijanskih mornariških izvedencev pravcato pokopališče transpornih ladij. Če bi jih dvignili, bi s pridom vnovčili vsaj kovinske dele na njih, kar bi vrglo lepe denarce.

IZNAJDLJIVI TRGOVEC

V neki prometni ulici lyon-

skega predmestja se je te dni primeril dogodek, ki je zbudil splošno pozornost meščanov. Pred izložbenim oknom neke trgovine z oblekami se je ustavil potepuh ter naglo udaril s kamnom v šipo, da se je razsula. Oplenil je obleko ter zbežal z njo neznan kam. Trгоvec, ne bodilen, je izrabil ta dogodek za reklamo. Nekaj minut potem ko je potepuh razbil šipo in ukradel obleko, se je v izložbenem oknu pojavil plakat s sledečo vsebino: "Dokaz za kakovost mojih izdelkov!" Neki moški je tvegala življenje in svobodo, da si je pridobil obleko iz moje trgovine. Danes ima vsak kupec pri meni 20 odst. popusta! — Učinek plakata je bil nepričakovano uspešen. Vse se je ustavljalo pred trgovino, delo v prodajalno in kupovalo obleke s popustom. Policija pa je mislila, da je trgovec nalašč insceniral to reč, zato je uvedla preiskavo pri kateri pa se je pokazalo, da stvar ni namerno inscenirana in da je imel trgovec le veliko prisotnost duha.

FORD NAPOVEDUJE

BOLJŠE ČASE

V ameriški "Pictorial Review" je objavil kralj avtomobilov Henry Ford več člankov, v katerih napoveduje skorajšnji začetek bolj-
ših časov. Med drugim pra-

vi, da je depresija dosegla vrhunec in da smo tik na prelomu dobe, ko se bodo odprle nove možnosti za zaslužek. Depresija, ki je silno potlačila ves svet, je povzročila revolucijsko preobrazbo tudi v življenju Amerike. Na koncu veli Ford, da je kupčenje denarja dokaz najnižje stopnje človeške inteligence. Denar je za to tu, da kroži. Denar je mrtev, če ni v obtoku. To so več ali manj spoznali vsi, ki ga imajo in zato ga bodo dali zopet v promet.

Knjigarna

LUKA ALJINOVIĆ

San Martin 450. — Bs. Aires

ima v zalogi gramofonske plošče slovenskih narodnih pesmi po \$ 2.50

V notranjost države se pošlje najmanj 6 plošč

IZKUŠENA BABICA

FILOMENA BENES DE BILIK, diplomirana na univerzi v Pragi in v zdravniških vedah v Bs. Airesu. Zdravi vse ženske bolezni. Sprejema tudi noseče v popolno oskrbo na dom. Ordinira od 9. ure zjutraj, do 20. ure zvečer.

LIMA 1217, I. nadstr.

U. T. 23 Buen Orden 3389

Buenos Aires

KAPAVICO

zdravimo po načinu Dr. KAROLA RENNER (Rodom iz Nemčije)

Clinica Medica RENNER

SIFILIS

NOTRANJE BOLEZNI

DIATERMIA

Sprejema se od 15 do 20 ure

RIVADAVIA 2580, 1. nadstr.

Dve kvadri od Plaza Once

Ako hočete biti zdravljeni od vestnega in odgovornega zdravnika, zatecite se na

CLINICA MEDICA CANGALLO Dr. A. GODEL

Zdravljenje po ravnatelju dr. A. GODEL

Specijalisti za sigurno in hitro zdravljenje

BLÉNORAGIJE - KAPAVCA

AKUTNE, KRONIČNE BOLEZNI IN NJIH KOMPLIKACIJE, ZDRAVLJENJE PO FRANOSKIH IN NEMŠKIH NAČINIH

SIFILIS (606-914) Krvne in Kožne Bolezni

ZA SLOVENCE PRVI PREGLED BREZPLAČNA

ženske bolezni, bolezni maternice, jajčnika, prostate in neredno perilo. — Specijalisti za pljučne, srčne, jetrne, živčne in reumatične bolezni

ZARKI X - DIATERMINA - ANALIZE

Govori se slovensko.

Sprejema se od 9. do 12. in od 15. do 21. — Ob praznikih od 9. do 12. ure.

CALLE CANGALLO 1542

Vsakega nekaj

Društvo narodov je izjavilo v torek, da ne more priznati nove države Mančukuo. Ženevska institucija je to pot odločno nastopila in v imenu pravice obsodila svojega neposlušnega in trma-stega rumenega člana, ki se doslej ni mnogo zmenil za razpoloženje svetovnega javnega mnjenja in za svete pravice svojega bratskega kitajskega naroda.

A medtem ko obsojajo v Ženevi predstavniki skoro vseh civiliziranih držav na svetu Japonsko zaradi brezobzirnega postopanja s Kitajci, nam prinaša brzoglav z Daljnega vzhoda vest, da so Japonske čete zasedle mesto Hailar. Ni čuda torej, če je svet sprejel skeptično vest o odločnem nastopu Društva narodov.

Boste videli, da odločnost Ženevske organizacije ne bo dosti zaleгла. Japonska bo delala naprej kakor bo njenim interesom najbolj kazalo.

V nekem zanimivem komentarju, kjer je v razpravi Društvo narodov, sem čital, da je Ženevska institucija zato tu, da se ljudem pokaže lepoto idealnih strem-ljen, ki se jih ne bo moglo nikdar uresničiti...

**

Povsod na svetu narašča število brezposelnih. V mnogih državah bo kmalu več brezposelnih nego je zaposlenih ljudi. Zato je svet kar zazijal od začudenja, ko mu je te dni ljudski komisar so-vjetske Rusije sporočil, da potrebujejo pri njih nič manj ko 120.000 šoferjev, 65.000 uradnikov, 200.000 profesorjev (naši paternalski komunisti ne bodo niti verje-li, da potrebujejo v današnji Rusiji tudi profesorje) in 75.000 zdravnikov ter bolniš-kih strežnikov.

Ko so brezposelni delavci v takozvanih kapitalističnih državah čitali o tem, jih je najbrž prevzel občutek, ki ga ima gladni opazovalec lepe velike slike, ki predstavlja tihožitje s hlebom kruha, slanimi ribami in steklenico-dobrega, penečega vina.

**

Na Kitajskem so te dni odpravili mnogoženstvo. Pravi-jo, da je ta nenadna spre-memba civilnega prava na Kitajskem vrgla 4 milijone oseb nežnega spola na cesto.

Dobro pri tej neveseli za-devi je vsaj to, da si ženska zna pomagati v vsakem slu-čaju...

**

Te dni je privandral v Bo-livijo nemški general Kundt, o katerem smo že poročali svoj čas, da se namerava vr-niti v Južno Ameriko. Ko je pred nedavnim zapuščal Ev-ro-po, je izjavil časnikarjem, da gre čez lužo organizirat kolonizacijo v velikem obse-gu. Toda čim je prišel v La Paz, glavno mesto Bolivije, je pozabil na svoje prvotne miroljubne namene in načrte.

Prevzel je vrhovno poveljni-štvo bolivijske armade in re-kel v svojem govoru, ki ga je imel ob tej priliki prete-kli torek z balkona vladne palače v La Pazu, da "če je sploh na svetu božja in člo-veška pravica, Bolivija mora v tej vojni zmagati..."

**

V mirnem in treznem Chi-leju ni bilo ta teden nobene

Samo \$ 5

stane odslej za celo leto

Slovenski tednik

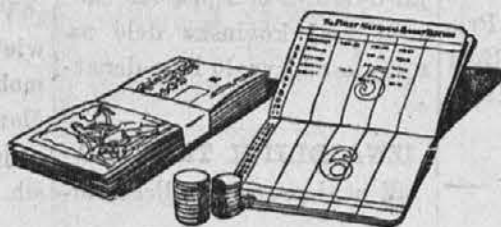
SAMO \$ 3.-

za pol leta

POSAMEZNA ŠTEVILKA

10 centavosov

BANKA PRIJATELJ

POVEČAJTE SVOJE IMETJE

VARNO IN ČIM UGODNEJE

Prilike za ustvaritev boljše bodočnosti ne pridejo vsak dan. Pripravite se nanje vedno in skušajte si že zdaj povečati svoje imetje varno in ugodno.

JUGOSLOVENSKEM ODDELKU,

je odprt vsak dan od 9. do 18. ure, ob sobotah od 8.30 do 11. Vaš račun v hranilnici lahko začnete s \$ 5.—, z dobrimi obrestmi, stalno in nespremenljivo leto za le-tom. — V nekoliko trenutkih lahko dvignete ali vložite denar, brez izgube delovnih ur. Mnogi od vaših prijate-ljev imajo račun v naši banki; informirajte se pri njih.

The FIRST NATIONAL BANK of BOSTON

FLORIDA 99 — Buenos Aires

PUEYRREDON 175

Av. GRAL. MITRE 301 (Avellaneda) CORDOBA 1223 (Rosario)

ZAUPANJE

VLJUDNOST

HITROST

SIGURNOST

via, ki je padel kot nova žrtev reakcionarnega nasilja. Ta stavka (naši Paternalci bi rekli "volga"), ki je bila spontana in popolna (brez stavkolomilcev), je zbrala v sredo velik del buenosaireškega delavstva ne zato, da zahteva povišanja mezd ali skrajšanje delovnega časa, marveč zato, da pokaže ar-gentinski javnosti in svetu svojo solidarnost z umorje-nim tovarišem in svojo moč.

Hevia je padel. Padli bodo tudi drugi; mnogo jih bo še padlo... to pa ne plaši pro-letariata, ki je vsak dan bolj prepričan, da je ni sile, ki bi mogla ustaviti zmagovit pohod delavskih mas, katere se bližajo cilju po jasno za-črtani poti, ki vodi v boljšo bodočnost vse poštene ljudi, ki so danes brezpravni suž-nji.

Pravijo, da pojmeta pred-sednik in podpredsednik S. P. D. II. v Mar del Plata; prvi radi srčne hibe, drugi pa zato, da bo lažje prebav-ljal polento.

Žrtev prepričanja

Jaka: "Kaj se je pa zgo-dilo tvoji ženi, da je zbole-la?"

Miha: "Postala je žrtev svojega prepričanja".

Jaka: "Kako to?"

Miha: "Dva tedna je bila prepričana, da lahko nosi če-vlje številke 37..."

Sijajno sredstvo

Zdravnik: "Ali vam je po-magalo moje zdravilo?"

Janez: "Čudovito, gospod doktor! Vzel sem ga tri žli-ce in kašelj je ponehal. Tri žlice sem si ga utrl v kole-no proti revmatizmu, osta-nek smo pa porabili za čišče-nje srebra."

Izkoristiti priliko!

Žena: "Tvoja krava je pri-šla na naš vrt. Kaj naj sto-rim?"

Mož: "Zapri vrata, pa jo pomolzi".

Ženino gospodarstvo

Mož: "Ali veš, ženica, da se porabijo tri četrtine mo-je plače za kritje tvojih iz-datkov?"

Žena: "Tako? Rada bi ve-dela, za kaj prav za prav po-rabiš preostalo četrtino?"